

Forfatter: Martensen, Hans Lassen

Titel: BREV TIL: Laub, Hardenack Otto Conrad FRA: Martensen, Hans Lassen (1863-03-30)

Citation: Martensen, Hans Lassen: "BREV TIL: Laub, Hardenack Otto Conrad FRA: Martensen, Hans Lassen (1863-03-30)", i *Biskop Otto Laubs Levnet - En livsskildring i breve (2. bind)*, Karl Schønbergs Forlag, s. 126. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002252230-002-shoot-L0022522300020036.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Biskop Otto Laubs Levnet - En livsskildring i breve (2. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Fra Martensen til Laub
Kjøbenhavn, 30. Marts 1863

Kjære Biskop Laub ! Med sand Glæde og Opbyggelse har jeg læst den Skildring, De giver mig af Deres afdøde Broder, og jeg mindes ham nu tydeligt blandt mine første Tilhørere. Maatte ogsaa vi, naar Timen kommer, saaledes kunne „sige Verden ret Farvel“.

Med Hensyn paa Diaconissesagen, har De aldeles Ret, at der hertilands foreligger altfor Lidet, til at man kan ville træde op til Fordeel for den. — — Jeg har erklæret, at jeg ikke vilde modsætte mig, men tvertimod støtte Sagen (hvilken jeg troer i sig selv maa erkjendes som et smukt Livstegn i vor evangeliske Kirke, et Modstykke til de barmhjertige Søstre i den katholske Kirke, men paa evangelisk Grund), naar de rette Personligheder hertil kunne findes. Qvindelige Personligheder troer jeg nok vil kunne findes, da der er saa mange Ugifte, som paa denne Maade ville kunne udfylde Deres Tilværelse paa en værdig og for dem tilfredsstillende Maade. Men i Særdeleshed har jeg fremhævet — —, at der udfordres en Præst, som kan borge for Stiftelsens evangeliske Charakter og normale Forhold til den lutherske Kirke, og som tillige (efter Flidners Forbillede) har en særegen Begavelse og Kaldelse til saadan extraordinair Virksomhed, kan give Diaconisserne den rette religieuse Veiledning og udøve den beaandende Indvirkning baade paa Stiftelsen og paa Publicum, hvor Sagen naturligt vil møde ikke liden Opposition. — — Der synes i Geistligheden ingen Stemning at være for denne Sag. Det er ogsaa muligt, at den ikke ret stemmer med vor Folkecharakter, hvorfor jeg atter og atter har indskjærpet, at om man end optog Ideen udenfra, burde man dog i s. 127 Udførelsen gjøre den saa dansk som muligt, isærdeleshed ved at afholde sig fra alt udvortes Væsen, altfor iøinefaldende Klædedragt o.s.v.

— — — Jeg for min Deel har foreløbigt ganske lagt Indbydelserne hen. Jeg indtager ingen polemisk, men en afventende Stilling, og troer, at De, kjære Biskop Laub, kunde gjøre det Samme. Man kan dog ikke optræde til Anbefaling for Noget, der endnu kun svæver i Luften. Der er, som jeg ogsaa har fremhævet — —, noget Unaturligt i hele Maaden, hvorpaa denne Sag er bleven indledet. Det Normale vilde være, at der først skulde fremstaae en Mand, der var begejstret for Sagens Indførelse i vort Fædreland, og som da skulde henvende sig — — om Pengeunderstøttelse. Nu er det omvendt; der samles Penge til dette Øiemed, men man søger Begejstringen og Manden.

Det er muligt, at De, kjære Biskop Laub, har Ret, at vore Pleieforeninger ere den for os meest passende Form, og at vi ikke godt taale den umiddelbare Fremtræden af det christeligt- Religieuse paa en saa prononceret Maade. Paa den anden Side troer jeg, at Diaconisseindretningen kan udføres i ægte evangelisk Aand, ligesom den ogsaa trindtomkring har udført store og beundringsværdige Ting. Ogsaa finder jeg, at anseete Ethikere i den evangeliske Kirke, Rothe, Sartorius o. A. i høi Grad anbefale den.

— — I lang Tid har Intet i den Grad været mig anstødeligt, som Christianis — — Artikel om Inspirationen. Jeg troer, at jeg i min næste Ordinationstale vil sige nogle Ord derom. Hovedspørgsmaalet er aldeles ikke, hvorledes man videnskabeligt tænker sig Inspirationen eller Forholdet mellem Guds Aand og Menneskets Aand s. 128i Apostlene, om de gamle Theologer have feilet osv.; men Hovedspørgsmaalet er, om der bør tillægges det apostoliske Ord i de Ting, som høre til Troen og Læren, en ubetinget og ufeilbar Myndighed, med hvilken intet andet hverken mundtligt eller skriftligt Ords Myndighed kan sammenstilles, men som Kirken til alle Tider skal bøie sig under. En saadart ufeilbar Myndighed viser vistnok hen til en anden Inspiration end den, der kan blive os til Deel. Men hvorledes man end vil besvare alle de subtile Spørgsmaal, der kunne opkastes om Inspirationens Hvorledes, maa det dog kræves af enhver Christen og af enhver christelig Prædikant og Lærer, at han bøier sig under den apostoliske Myndighed, ikke blot i Henseende til de hellige Kjendsgjæringer, men ogsaa i Henseende til disse Kjendsgjærningers rette Forstaaelse. Vi bekjende os til de hellige Kjendsgjæringer i det apostoliske Symbol, men denne Bekjendelse bliver jo til uforstaaelige Lyd, naar vi ikke have den apostoliske Skrift. Med hvilken Myndighed skulde vi kunne prædike Troen for Menigheden, naar vi ikke kunne støtte os til Apostlenes Myndighed som dem, hvilke det blev givet at overlevere til alle kommende Slægter ikke blot Aabenbaringens Factum, men ogsaa dens rette Forstaaelse, uden hvilken dette Factum aldeles ikke kunde nytte os? Hvorledes skal jeg, der agter, vil Gud, paa Langfredag at prædike om Herrens Død for Menigheden, kunne optræde med Myndighed og sige noget Tilforladeligt, dersom jeg ikke af Herrens egne Ord, som vi kun have gennem Apostlene, og af Apostlenes Ord kan med mine Tilhørere erkjende, at Herrens Død ikke er en blot Martyrdød, men en virkelig Forsoningsdød for vore Synder, ved hvilken han har bragt et Offer til for bestandigt at forsones s. 129dem, der helliggjøres? Han, som ikke vidste af Synd, haver Gud osv. osv. — — — Skulde Christiani virkelig for Alvor vidne og stride for sin Tro i aandelig Kamp, skulde han vel erfare, hvor langt han vilde komme med det apostoliske Symbolum alene og med Snakken om Grundtvigs mageløse Opdagelse, efter først at have bortkastet Skriften og givet den apostoliske Myndighed til Priis ved at indrømme, at Andre i Kirken kunne optræde med samme Myndighed, og altsaa kunne corrigere Apostlene i deres dogmatiske og ethiske Lærdomme. Jeg kan imidlertid ikke antage, at de andre Grundtvigianere ere enige med ham, og allermindst kan jeg antage det om Grundtvig selv. Gunni Busck besøgte mig for nogen Tid siden og yttrede sig misbilligende om Christianis Artikel.

Og nu, kjære Biskop Laub, lev vel, og Herren give Dem og os Alle sin rige Velsignelse i denne Paaskehøitid.

Martensen, Hans Lassen, *Biskop Otto Laubs Levnet - En livsskildring i breve (2. bind)*,

At den stille Uge er ophævet er mig til ikke ringe Sorg og hører til det meget Uhyggelige og Ulystelige, vi maae opleve. Det er ikke vanskeligt at nedbryde hvad der kan tjene til at styrke den religiøse Bevidsthed i Folket, men meget vanskeligt at gjenopbygge det.

Deres af Hjertet hengivne H Martensen.